

KLIENTAVGIFTER SOM DEBITERAS FÖR SERVICE INOM MENTAL- OCH MISSBRUKARVÅRDEN

SERVICE SOM GES SOM ANSTALTSVÅRD OCH SOM POLIKLINISK MENTAL- OCH MISSBRUKARVÅRD OCH DE AVGIFTER SOM DEBITERAS FÖR DESSA

Enligt 1 § i klientavgiftslagen (3.8.1992/734) får man uppbära avgift för kommunala social- och hälsovårdstjänster av servicebrukaren, om inte något annat stadgas särskilt. Avgiften kan debiteras enligt personens betalningsförmåga. Enligt 11 paragrafen i klientavgiftslagen går det även att låta bli att debitera avgiften eller också kan den sänkas, om förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. De faktorer som ska beaktas då betalningsförmågan fastställs framgår ur 10 paragrafen i lagen.

Ordnande av mentalvårdsservice stiftas i mentalvårdslagen (14.12.1990/1116), hälso- och sjukvårdslagen (30.12.2010/1326) och socialvårdslagen (30.12.2014/1301). Vasa stads social- och hälsosektor producerar kliniskt förverkligad mentalvårdsservice för 13-24 åringar i ungdomsstationen Klaara. För personer som fyllt 25 år ordnas service i mentalvårds- och beroendecentret Horisonten. Servicen är avgiftsfri för kunderna. Service kan dock säljas enligt avtal eller genom betalförbindelse till invånare i andra kommuner. Då faktureras invånarens hemkommun för servicen.

Enligt 3 § i lagen om missbrukarvård (17.1.1986/31) ska kommunen sörja för att vården av missbrukare ordnas så att den till sin innebörd och sin omfattning motsvarar behovet i kommunen. Om ordnande av missbrukarvårdsservice stiftas även i 11 och 24 paragrafen i socialvårdslagen. Polikliniskt ordnad missbrukarservice är avgiftsfri (ungdomsstationen Klaara samt mentalvårds- och beroendecentret Horisonten). För kortvarig anstaltsvård inom missbrukarvården (Vasa missbrukarcenter) debiteras klienten en avgift enligt 12 § i klientavgiftsförordningen (9.10.1992/912), vilken är 48,90 €/vårddygn. Ifall missbrukarrehabilitering i anstaltsform förverkligas som köpservice, betalar avgiften även i detta fall självriskandelen på 48,90 €/vårddygn för den givna vården. Klienten har möjlighet att söka om sänkning av avgiften.

Anstaltsvårdens avgifter berörs av avgiftstaket enligt klientavgiftslagen (betalningstak fr.o.m. 1.1.2018 är 683 €).

Efter att avgiftstaket överskridits går det att för kortvarig anstaltsvård debitera högst 22,50 €/vårddygn.

BOENDESERVICE

Ordnandet av boendeservice för personer i mentalvårds- och missbrukarrehabilitering baserar sig på paragraferna 21 och 22 i socialvårdslagen (1301/2014).

Behovet till boendeservice bedöms i den yrkesövergripande bedömningen av servicebehov. Utifrån bedömningen ordnas för klienten ett tryggt boende som motsvarar dennes behov och funktionsförmåga samt ett säkert boende som stöder rehabiliteringen.

Vasa stad erbjuder boendeservice för personer i mentalvårds- och missbrukarservice enligt klienternas behov. Serviceformerna är:

- Stött boende antingen i det egna hemmet eller i serviceproducentens stödbostad
- Serviceboende i boendeenhet
- Effektiviserat, dvs. dygnet runt, serviceboende i boendeenhet.

Vasa stad producerar en del av boendeservicen för personer inom mentalvårds- och missbrukarrehabilitering själv och en del sköts som genom köpservice. Den avgift som debiteras för boendeservicen fastställs enligt klientens vårdbehov, vårdberoendekategori och klientens inkomster med undantag för Våghemmet (Aaltokoti) som erbjuder stödboende och effektiverat stödboende. Det finns sammanlagt sex vårdberoendekategorier.

Service inom stött boende

- **Psykosociala hemrehabiliteringsteamet** Hemrehabiliteringsteamet stöder rehabiliteranten i olika ärende som berör hanteringen av vardagen samt boendet. De klienter som omfattas av servicen kan bo antingen i det egna hemmet eller i en stödbostad för rehabiliterande boende. Servicen är socialrehabilitering enligt 4 paragrafen i klientavgiften och således uppbärs enligt lagen ingen avgift för servicen.
- **Stödbostäder för rehabiliterande boende** För personer inom mentalvårds- och missbrukarrehabilitering erbjuds bostäder runtom i staden som klienterna kan hyra genom Vasa social- och hälsosektor. I avtalet för rehabiliterande boende ingår stöd från det psykosociala hemrehabiliteringsteamet i den omfattning som motsvarar klientens behov. Servicen är socialrehabilitering enligt 4 paragrafen i klientavgiften och således uppbärs enligt lagen ingen avgift för servicen. Av klienten debiteras dock hyra för boende.
- **Stödbostadsservice som produceras genom köpservice** Stödbostaderna är s.k. "satellitbostäder" i köpserviceproducenternas boendeenheter och invånaren har till dessa möjlighet att få service av personal. Av klienterna debiteras en klientserviceavgift som debiteras enligt vårdberoendekategorisering och bruttoinkomster. Klienten betalar hyra åt serviceproducenten.

Serviceboende i boendeenhet

För personer som bor inom serviceboende debiteras en personlig serviceavgift, som fastställs enligt invånarens vårdbehov (vårdberoendekategori) och bruttoinkomster. I enheten finns personalens stöd att fås med undantag för nattövervakning. Serviceboende för personer i mentalvårds- och missbrukarrehabilitering erbjuds i följande köpserviceenheter:

- **Klipphemmet** (avtal med Vasanejdens socialpsykiatriska förening). Klienten betalar en personlig klientserviceavgift åt Vasa stad enligt sin betalningsförmåga. Klienten betalar hyra och måltidsserviceavgift direkt åt köpserviceproducenten.
- **Rehabiliteringshemmet Maininki** (avtal med Vasanejdens socialpsykiatriska förening). Klienten betalar hyra samt en personlig klientserviceavgift åt Vasa stad enligt sin betalningsförmåga. Klienten betalar måltidsserviceavgiften direkt åt köpserviceproducenten.
- **Gullmo boendeenhet** (avtal med Vasa settlementförening). Klienten betalar en personlig klientserviceavgift åt Vasa stad enligt sin betalningsförmåga. Klienten betalar hyran direkt åt köpserviceproducenten och kan enligt önskan mot betalning äta i matsalen vid Gullmo byacenter samt byka med maskin i boendeenhetens tvättutrymme.

Effektiverat serviceboende

För personer som omfattas av effektiverat serviceboende debiteras en personlig serviceavgift, som fastställs enligt invånarens vårdbehov (vårdberoendekategori) och bruttoinkomster. Därtill debiteras klienterna en basserviceavgift (personal finns på plats dygnet runt). Storleken på avgiften är 52,60 €/månad för effektiverat serviceboende på bäddavdelningsnivå och inom övrigt effektiverat serviceboende 23,30 €/månad. Klientens disponibla medel ska inom effektiverat serviceboende vara minst det dubbla av de disponibla medlen inom anstaltsvården, 216 €/månad.

Enheter för effektiverat serviceboende för personer inom mentalvårds- och missbrukarrehabilitering:

- **Vårdhemmet Silverstrand** (avtal med Vasa Settlementförening rf.). Klienten betalar en personlig klientserviceavgift åt Vasa stad enligt sin betalningsförmåga och därtill en basserviceavgift på 53,60 €/månad.. Klienten betalar hyra, måltidsserviceavgift och bykningsserviceavgift direkt åt köpserviceproducenten.
- **Janssonhemmet** (avtal med Österbottens socialpsykiatriska förening rf.). Klienten betalar en personlig klientserviceavgift åt Vasa stad enligt sin betalningsförmåga och därtill en basserviceavgift på 23,30 €/månad.. Klienten betalar hyra, el och måltidsavgifter direkt åt köpserviceproducenten.
- **Silmukoti** (stadens egen enhet). För servicen betalar klienten i denna stund hyra 242,19 €/månad, måltidsavgift (inkl. frukost och lunch) 200 €/månad (6,66 €/dag) samt en serviceavgift som fastställs enligt servicebehov som i sitt minimi är 49,85 €/månad och högst 99,70 €/månad enligt sin betalningsförmåga.
- **Våghemmet (Aaltokoti)** (stadens egen enhet). Boendeenheten klassificeras som effektiverat serviceboende, men för de avgifter som debiteras av klienten används inte vårdberoendekategorisering för fastställande av avgifterna. Klienten betalar Vasa stad en basserviceavgift, hyra, bykningsservice och stödservice enligt sin betalningsförmåga. Klienten sköter själv om sina måltider och det går att vid behov ordna måltidsservice som förs till enheten, men för detta debiteras en avgift enligt gällande taxa. Klientens disponibla medel fastställs enligt grundläggande andelen utkomststöd. Den mängd hyra som debiteras från invånare i Våghemmet är 582,90 € fr.o.m. 1.1.2018. Därtill debiteras klienten en basserviceavgift om 112 €/månad (inkl. personalens stöd och handledning, byknings- och städningskostnader).
- **Enkild köpservice** Vasa stad köper effektiverat serviceboende för personer i mentalvårds- och missbrukarrehabilitering enligt klientens behov av flera till Vasa stad utomstående privata serviceproducenter. Klienten betalar en personlig klientserviceavgift enligt sin betalningsförmåga och därtill en basserviceavgift. Serviceproducenten debiterar hyran direkt av klienten, i vissa enheter även el och eventuella stödserviceavgifter.

DAG- OCH ARBETSVERKSAMHETSSERVICE FÖR PERSONER I MENTALVÅRDSREHABILITERING

Vasa stad ordnar dag- och arbetsverksamhetsservice som baserar sig på socialvårdslagen åt personer i mentalvårds- och missbrukarrehabilitering som egen verksamhet (dagcentret Treffis), som köpservice (Arbetsverksamheten Upseeri, Tiimitupa, Gullmo byacenter) och genom samarbetsavtal (Regnbågshuset

V A A S A .
V A S A .

och Fyrrytupa). Servicen är socialrehabilitering enligt 4 paragrafen i klientavgiftslagen och således uppbärs enligt lagen ingen avgift för servicen.